

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitvlvm III. Ex parte.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

si veniat, ut de rebus Ecclesiasticis consul-
ter, qui se obligatum non esse arbitrat, ut
de eo in Capitulo protestetur.

Notandum quintò. Si in controversia
subjectionis iudicetur contra Ecclesiam,
quæ dicebat se exemptam, non idem in iure
exemptionis præiudicatur Romanæ Sedi,
quò minus ipsa jus subjectionis immediatè
ostendere possit, ut sumitur etiam ex *c. ad
audiendam 13. de prescript. & expressiùs*
habetur in *cit. c. suborta*, quibus locis id
docui.

CAPITVLVM III.

Ex parte.

PARAPHRASIS.

Abbas & Conventus Rivenfis questi sunt
Honorio III. quòd Episcopus Venerentis
compellere ipsos velit, ut in Prioratibus
suis plures monachos instituerent, cum
tamen facultates Prioratuum non suffi-
cerent: tunc litteræ, & mandatum quasi
à Sede Apostolica emanans, afferebatur
ad Abb. S. Albani, in hac forma, ut ipse
inquireret de facultatibus Prioratuum, &
si sufficere videat, plures monachos in
singulis Prioratibus institui curet; sin mi-
nùs, inhibeat Episcopo, ne monachos
molestaret super plurium institutione.
Hinc itaque Abbas & Conventus dixe-
rant, sibi per litteras Apostolicas conces-
sum esse, ut in singulis Prioratibus eo-
rum, singuli monachi habitarent (sicuti
antea solebant) dummodo facultates pro
pluribus non sufficiant; veruntamen,
cum id Concilio Lateranensi sub Ale-
xandro III. supra in *c. 2. de statu monach.*
repugnaret, ait Honorius Papa, non cre-
dere se, tales litteras à Sede Rom. ema-
nasse; si autem propter occupationes
fortasse emanarunt, nolle se Concilio
Generalis esse derogatum.

SUMMARIUM.

1. *Littera Apostolica, contra stylum, &*

*praxin Curia scripta de falsitate sunt
suspecta.*

2. *Fieri potest, ut contra Principis volun-
tatem, & hoc nihil sciente, mandata
nomine ipsius spargantur.*
3. *Contra decreta Concilij Generalis non
facile concedit gratiam Papa.*
4. *Leges etiam prohibitoria, quando sunt
extendenda?*

Notandum primum. Si litteræ à Sede
Apostolica v. g. emanent, quæ contra
stylum, & praxin Curia scriptæ sunt, de fal-
sitate debent esse suspecta. Ita etiam habe-
tur in *c. ad te 10. de rescript.*

Notandum secundum. Accidere potest,
& interdum solet, ut litteræ & mandata à Prin-
cipe emanent, præter ipsius scientiam & vo-
luntatem: quare si talis obreptionis suspicio
sit, expectari potest, & interdum debet,
donec Princeps certior factus, & plenè in-
formatus alterum responsum det. Ita etiam
in *c. si quando 5. de rescript.*

Notandum tertio. Papa non facile pri-
vilegia, aut gratias concedit contra decreta
Concilij Generalis; & idem subreptitia
censeri debet impetratio gratiæ, nisi in lit-
teris exprimat clausula derogatoria Con-
cilij Generalis. Ita sumitur ex hoc *c. &*
notavit *Gloss. hic in notandis And. in princi-
pio Barbofan. 3.*

Notandum quartum. Leges etiam pro-
hibitoria extendenda sunt ad casum non ex-
pressum, si ex identitate rationis colligi pos-
sit, talem fuisse mentem legislatoris, idem-
que sentiendum de alijs, v. g. pœnalibus,
alioqui non extendendis. Ita sumitur ex hoc
c. & notavit *Abbas. n. 1.* nam in Conc. La-
teran. *c. 2. de statu Monach.* prohibitum
erat, ne monachi &c. soli manerent inter
sæculares, sed cum quibusdam fratribus.
Hoc ipsum autem Honorius III. *hic & in c. se-
quente* ait, de Prioratibus monachorum
in eodem Concilio definitum esse, non qui-
dem verbis formalibus, sed implicite com-
prehensivis, ex perspecta mente legislatoris
ob rationis in Lege expressæ identitatem.

CAPI-